

ทะเบียนฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

คำนำ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งมีคุณค่ายิ่งที่ชุมชนรุ่นหลังควรอนุรักษ์และสืบสานต่อไป ภูมิปัญญาส่วนใหญ่จะเชื่อมโยงสู่การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น การสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้น ๆ ต่อไปหากต้องการจะอนุรักษ์และปรับใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาชุมชนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ภูมิปัญญาเดิมกับภูมิปัญญาใหม่ให้สอดคล้องกับฐานทรัพยากรที่มีอยู่ ผนวกกับปัจจุบันเยาวชนและคนรุ่นต่อมาไม่ค่อยให้ความสำคัญหรือไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนมากนัก

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำทะเบียนฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่ขึ้น เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล เพื่อเป็นการยกย่อง เชิดชูเกียรติและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ โดยหวังว่าข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจไม่มากนัก

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๑
ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่ (ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหาร อาหารพื้นบ้าน)	๒
ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่ (ด้านเกษตรกรรม)	๕
ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่ (ด้านหัตถกรรม)	๖
ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่ (ด้านอุตสาหกรรม)	๙
ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่ (ด้านการแพทย์แผนไทย)	๑๐

บทนำ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิด โดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่น มีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

ภูมิสังคม หมายถึง สภาพทางกายภาพ ลักษณะของพื้นที่ วิถีชีวิต ค่านิยม ความหลากหลายของวัฒนธรรมประเพณีที่อยู่โดยรอบท้องถิ่นที่อาศัยอยู่นั้น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละแห่งตามภูมิภาค โดยการพัฒนาเรื่องใดในท้องถิ่นนั้น ๆ จำต้องคำนึงถึงเรื่องภูมิสังคมอยู่เสมอ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

๑. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/การปลูกสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น

๒. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตะลุง, งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

๓. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงาน ด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

๔. ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวด ไทย/การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอตำแยของชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแดด) เป็นต้น

๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า, การสืบ ชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม, การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

๖. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, ลิเก, หมอลำ, โนรา เป็นต้น

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา, ตำรับอาหาร, งานประพันธ์/บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่าง ๆ เป็นต้น

๘. ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่
 กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
 *****

๑. แหล่งเรียนรู้/ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 (ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหาร อาหารพื้นบ้าน)

ชื่อ-นามสกุล	นายจุน สุขทวี
อายุ	๙๑
วัน/เดือน/ปีเกิด	- / - / ๒๔๓๘
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านแสวงสุข บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง รหัสไปรษณีย์ ๑๔๑๕๐
เบอร์โทรศัพท์	-

๒. ความชำนาญ/หลักสูตร

มีความรู้ มีประสบการณ์และชำนาญเรื่องหมอธรรม ดูดวงชะตา พิธีกรรมตามความเชื่อ อาบน้ำมนต์ ยกเสาเอก ตั้งศาลพระภูมิ

๓. ผลงาน/รางวัลเกียรติยศ

ได้รับการคัดเลือกให้เป็นปราชญ์ชาวบ้านเรื่องหมอธรรม เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและศิลปะการดำรงชีพให้ลูกหลานได้รู้จักบุคคลที่มีคุณค่าต่อหมู่บ้านและเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลต่อไป

๔. ภาพการดำเนินงาน/กิจกรรมที่ทำ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่
 กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
 *****

๑. แหล่งเรียนรู้/ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 (ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหาร อาหารพื้นบ้าน)

ชื่อ-นามสกุล	นางบุญเชิด สิงห์ห้วง
อายุ	๖๑
วัน/เดือน/ปีเกิด	๑๒ ธันวาคม ๒๕๐๗
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านห้วยไผ่เหนือ บ้านเลขที่ ๗๔/๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง รหัสไปรษณีย์ ๑๔๑๕๐
เบอร์โทรศัพท์	๐๘๑-๗๔๔-๔๐๕๖

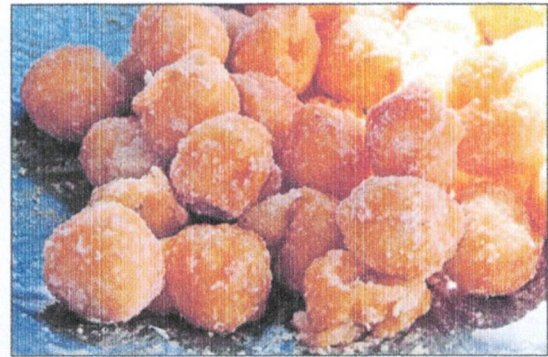
๒. ความชำนาญ/หลักสูตร

มีความรู้ มีประสบการณ์และชำนาญเรื่องขนมไทย อาทิ ขนมไข่หงส์ ขนมแข่ง ขนมเทียน ขนมกล้วยทอด เป็นต้น

๓. ผลงาน/รางวัลเกียรติยศ

-

๔. ภาพการดำเนินงาน/กิจกรรมที่ทำ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่
กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
*****

๑. แหล่งเรียนรู้/ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
(ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหาร อาหารพื้นบ้าน)

ชื่อ-นามสกุล	คุณอารีย์ ทองนุ้ย
อายุ	๕๗
วัน/เดือน/ปีเกิด	๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๑
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านสำโรงปม บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง รหัสไปรษณีย์ ๑๔๑๕๐
เบอร์โทรศัพท์	๐๘๗-๘๖๙-๖๙๙๗

๒. ความชำนาญ/หลักสูตร

มีความรู้ มีประสบการณ์และชำนาญเรื่องการทำกล้วยตาก วัตถุดิบหลักที่ใช้ กล้วยน้ำว้า

๓. ผลงาน/รางวัลเกียรติยศ

๔. ภาพการดำเนินงาน/กิจกรรมที่ทำ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่
กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

*****

๑. แหล่งเรียนรู้/ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ด้านเกษตรกรรม)

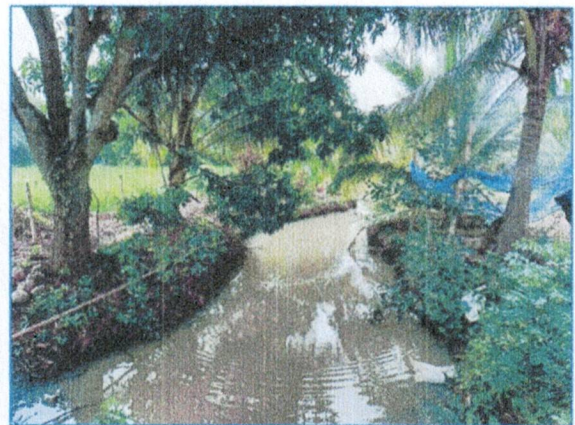
ชื่อ-นามสกุล	นายสำราญ ทองห่อ
อายุ	๕๗ ปี
วัน/เดือน/ปีเกิด	๒๙ มีนาคม ๒๕๐๘
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านวัดยาง บ้านเลขที่ ๙๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง รหัสไปรษณีย์ ๑๔๑๕๐
เบอร์โทรศัพท์	๐๘๖-๑๒๔-๘๐๘๒

๒. ความชำนาญ/หลักสูตร

มีความรู้ มีประสบการณ์และความชำนาญด้านการทำเกษตรแบบผสมผสาน โดยในพื้นที่มีการปลูกต้นมะพร้าว น้ำหอม ต้นมะม่วง เลี้ยงปลา เลี้ยงห่าน และปลูกผักสวนครัว

๓. ผลงาน/รางวัลเกียรติยศ

๔. ภาพการดำเนินงาน/กิจกรรมที่ทำ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่
กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
*****

๑. แหล่งเรียนรู้/ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ด้านหัตถกรรม)

ชื่อ-นามสกุล	นางเด่น จูมจันทร์
อายุ	๗๕
วัน/เดือน/ปีเกิด	- / - / ๒๔๙๔
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านวัดยาง บ้านเลขที่ ๘๘/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง รหัสไปรษณีย์ ๑๔๑๕๐
เบอร์โทรศัพท์	-

๒. ความชำนาญ/หลักสูตร

มีความรู้ มีประสบการณ์และชำนาญด้านการทำไม้กวาดจากทางมะพร้าว

๓. ผลงาน/รางวัลเกียรติยศ

-

๔. ภาพการดำเนินงาน/กิจกรรมที่ทำ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่
 กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
 *****

๑. แหล่งเรียนรู้/ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ด้านหัตถกรรม)

ชื่อ-นามสกุล	นางวันเพ็ญ สุขัง
อายุ	๗๔
วัน/เดือน/ปีเกิด	
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านห้วยไผ่เหนือ บ้านเลขที่ ๕๖ หมู่ที่ ๓ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง รหัสไปรษณีย์ ๑๔๑๕๐
เบอร์โทรศัพท์	-

๒. ความชำนาญ/หลักสูตร

มีความรู้ มีประสบการณ์และชำนาญด้านการจักสานไม้ไผ่ เช่น พัดสาน กระดัง ตะแกรง

๓. ผลงาน/รางวัลเกียรติยศ

-

๔. ภาพการดำเนินงาน/กิจกรรมที่ทำ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่
กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
*****

๑. แหล่งเรียนรู้/ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ด้านหัตถกรรม)

ชื่อ-นามสกุล   นางรุจี แจ็งกลิ่น
อายุ   ๗๒
วัน/เดือน/ปีเกิด   ๑ มกราคม ๒๕๙๗
ที่อยู่ปัจจุบัน   บ้านแสวงสุข บ้านเลขที่ ๗
หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยไผ่
อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
รหัสไปรษณีย์ ๑๔๑๕๐
เบอร์โทรศัพท์   -

๒. ความชำนาญ/หลักสูตร

มีความรู้ มีประสบการณ์และชำนาญด้านเรื่องจักสานเส้นพลาสติก เช่น ตะกร้า, พัด, ที่ใส่ของ
อเนกประสงค์ เป็นต้น

๓. ผลงาน/รางวัลเกียรติยศ

-

๔. ภาพการดำเนินงาน/กิจกรรมที่ทำ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่
 กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
 *****

๑. แหล่งเรียนรู้/ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ด้านอุตสาหกรรม)

ชื่อ-นามสกุล นายสำราญ อยู่เย็น
 อายุ ๔๖ ปี
 วัน/เดือน/ปีเกิด ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๙
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านห้วยไผ่ได้ บ้านเลขที่ ๘๐/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง รหัสไปรษณีย์ ๑๔๑๕๐
 เบอร์โทรศัพท์ -

๒. ความชำนาญ/หลักสูตร

มีความรู้ มีประสบการณ์และความชำนาญด้านการผลิตพระเครื่องพิมพ์ชนิดต่าง ๆ

๓. ผลงาน/รางวัลเกียรติยศ

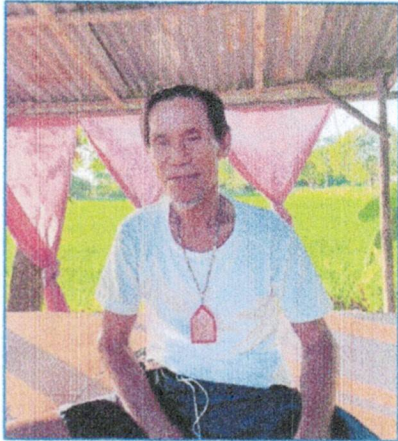
๔. ภาพการดำเนินงาน/กิจกรรมที่ทำ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/แหล่งเรียนรู้ตำบลห้วยไผ่
กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

*****

๑. แหล่งเรียนรู้/ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ด้านการแพทย์แผนไทย)

ชื่อ-นามสกุล	นายอำนาจ ปานทอง
อายุ	๗๐ ปี
วัน/เดือน/ปีเกิด	- / - / ๒๔๙๕
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านห้วยไผ่ใต้ บ้านเลขที่ ๓๖/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง รหัสไปรษณีย์ ๑๔๑๕๐
เบอร์โทรศัพท์	-

๒. ความชำนาญ/หลักสูตร

มีความรู้ มีประสบการณ์และความชำนาญด้านการนวดแผนไทย นวดจับเส้น คลายความปวดเมื่อย

๓. ผลงาน/รางวัลเกียรติยศ

-

๔. ภาพการดำเนินงาน/กิจกรรมที่ทำ

